

Dnr :KS2022/31-1

Kommunstyrelseförvaltningen

Ulrika Borg | HR-chef

0734-64 70 04 | ulrika.borg@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Kommungemensam struktur och organisation för fler praktikplatser och enklare jobb i kommunens verksamheter - utredning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tackar för utredningen. Kommunstyrelsen föreslår att socialnämnden utvärderar om de själva inom given ram kan verkställa intentionen i utredningen. Införandet av nytt arbetssätt och organisation bör i annat fall införlivas i ordinarie budgetprocess.

Ärendet

I budget 2021 ges kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att samordna och driva på arbetet för att skapa en kommungemensam struktur och organisation som ska möjliggöra att fler kan erbjudas praktikplats och enklare jobb i kommunens verksamheter. Uppdraget ska genomföras i samverkan med övriga tre förvaltningar i kommunen. Utifrån utvecklingen med ett ökande antal långtidsarbetslösa och kommunernas ansvar för målgruppen som står längst från arbetsmarknaden, finns ett stort behov av att utveckla möjligheter för dessa personer att utvecklas genom utbildning, arbetsträning/praktik, språkpraktik och olika former av stödanställningar samt reguljärt arbete.

Bakgrund

Arbetsmarknadsenheten (AME) på socialförvaltningen arbetar i nuläget med arbetsträning, praktik, och språkpraktik inom Bollebygds kommuns olika förvaltningar samt med det privata näringslivet. För att bli inskriven i AMEs verksamhet krävs remiss från individ och familjeomsorg, VG regionen, Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen. Undantag gäller för Aktiv Kraft-programmet samt VI-projektet där personen kan skicka in en egen deltagaransökan samt det Kommunala

aktivitetsansvaret (KAA) som är lagstadgat enligt Skollagen.

De remitterande aktörerna kan remittera personer enligt följande;

Arbetsförmedlingen kan välja någon av följande insatser:

- Aktiv Kraft (ska kompletteras med deltagaransökan från Sjuhärads samordningsförbund)
- Språkpraktik/praktik (Både aktiviteter som främjar språkutveckling och praktik i kommunal verksamhet).
- Arbetsträning (Arbetsträning i kommunala verksamheter för deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar).

Individ och familjeomsorg kan välja på någon av följande insatser:

- Aktiv Kraft (Hälsofrämjande, vägledande och stärkande aktiviteter upp till 20 timmar/vecka under 24 veckor)
- Språkpraktik/Praktik/Arbetsträning
- Stöd i jobbsök (Deltagaren får stöd i själva sökandet, stöd i matchning samt coachning mot arbetet eller studier. AME erbjuder aktiviteter både i grupp och enskilt.)

Försäkringskassan kan välja följande aktivitet:

- Aktiv Kraft (Hälsofrämjande, vägledande och stärkande aktiviteter upp till 20 timmar/vecka under 24 veckor)

VGR kan välja följande aktivitet:

- Aktiv Kraft (Hälsofrämjande, vägledande och stärkande aktiviteter upp till 20 timmar/vecka under 24 veckor)

Egen deltagaransökan gäller för följande aktiviteter:

- VI Projektet (ESF projekt medfinansierad av Bollebygds kommun, gäller tills juni 2022) – berör ungdomar mellan 15-24 år som står utanför arbetsmarknad och studier
- Aktiv Kraft (Hälsofrämjande, vägledande och stärkande aktiviteter upp till 20 timmar/vecka under 24 veckor).

Utbildningsförvaltningen upplyser AME om aktuella ungdomar som omfattas av KAA (kommunala aktivitetsansvaret) som är lagstadgat enligt skollagen. Kommunen har ett uppföljningsansvar för ungdomar mellan 16-20 utan fullständiga gymnasiebetyg, med syfte att följa upp, vägleda motivera och erbjuda aktiviteter som på sikt ska leda till att den unge ska slutföra sina gymnasiestudier.

För praktik, arbetsträning, språkpraktik och jobbspår har AME i nuläget möjlighet till;

- Praktik, för deltagare som ligger närmre arbetsmarknaden. Aktuellt nu inom måltidsverksamheten, vård och omsorg och förskola/skola.
- Arbetsträning, för deltagare som är i behov av en kartläggning av arbetsförmåga. Aktuellt nu inom kultur och fritid samt måltidsverksamheten i kommunens regi samt inom privata näringslivet.
- Språkpraktik, för språksvaga deltagare i behov av att utveckla det svenska språket inom yrkeslivet. Aktuellt nu inom förskola/skola samt vård och omsorg.
- Jobbspår, syftet är att matcha ihop en arbetsgivare med rekryteringsbehov, med en person som står långt ifrån arbetsmarknaden som har intresse i området som bristyrket finns inom. Målgruppen är alla individer som har behov av utökat stöd för att få en anställning, detta innefattar bland annat språksvaga, unga utan gymnasieutbildning och personer med funktionsvariation. Ett lokalt jobbspår innebär en paketering av utbildningar och andra insatser som t ex extratjänst som gör att

individen på sikt blir anställningsbar. I dagsläget finns ett jobbspår inom måltid (Future Kitchen) och vård och omsorg (Future Care).

Inom VI-projektet har AME tillgång till olika jobbspår i samarbete med VGR Folkhögskolor (<https://www.vgrfolkhogskolor.se/projekt--uppdragskurser/vi/kurser/>) samt praktik, jobbspår som anordnas internt inom AME.

Begränsad tid i olika aktiviteter

Personer kan befinna sig i olika aktiviteter under en begränsad tid och vid nedan tidpunkter avslutas deltagande för en individ i de olika insatserna.

- KAA, personen har fyllt 20 år och det lagstadgade ansvaret löper ut eller att individen kommer ut i studier.
- VI Projektet, personen har fyllt 24 år alternativt erhållit arbete eller studier på heltid.
- Aktiv Kraft, personen har avslutat programmet på 24 veckor och återgår till rehabilitering hos befintliga arbetsgivaren alternativt fortsätter i samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. I vissa fall tar AME emot en ny remiss från AF eller IFO med uppdrag att erhålla annat stöd för att komma i egen försörjning.
- Jobbsökande, deltagare som är närmare arbetsmarknaden kommer i arbete eller utbildning.

Tidsperspektivet för inskrivning är varierande och det beror ofta på uppdrag i remissen och deltagares individuella behov. När det gäller praktik, arbetsträning eller språkpraktik brukar man begränsa aktiviteten till tre månader med möjlighet till förlängning om behov finns. Deltagare som har en praktik eller arbetsträning inom kommunal verksamhet avslutas och återgår till remittent som till exempel Arbetsförmedlingen när deras praktik eller arbetsträning har avslutats.

Under 2021 har AME haft totalt 63 inskrivna individer. AME kommer årligen att behöva följande antal arbetstränings-/praktikplatser till sina deltagare:

- 10 platser för unga som står utanför arbete och studier
- 8 platser inom prerehab/Aktivkraft
- 10 platser inom Jobbsökande

Arbetsmarknadsenheten (AME) ser ett behov av ca 40 platser/år. Platserna är oftast på deltid, i varierande grad, men heltid kan även förekomma. Då behovet av praktik-/arbetsträningsplatser är stort bör flera kommunala verksamheter kunna användas regelbundet som arbetsplatser. AME ser nyttan av en ”praktik-/arbetsträningsplatsbank” där ett givet antal platser ständigt finns att tillgå på varje kommunal enhet. AME erbjuder fortlöpande handledarutbildning inom kommunen där flera enheter skulle kunna delta.

Att en individ får komma till en arbetsplats och göra någon form av praktik bidrar till att kunna fastställa om den sökande klarar av att uppfylla de grundläggande krav som finns för att ta ett arbete, som till exempel närvaro, samarbete, sociala koder på en arbetsplats och arbetsförmåga. En väl fungerande verksamhet med arbetsträningsplatser i kommunen är en förutsättning för att påskynda individens progression mot arbete och egen försörjning.

Kommunen kan få visst ekonomiskt stöd från Arbetsförmedlingen för att ta emot personer för arbetsträning inom kommunala verksamheter. Ersättning till AME utgår med 150 kr/dag under tiden arbetsträningen pågår.

Stödanställningar

Genom att bereda fler platser inom AME för praktik och arbetsträning, skapas också förutsättningar för arbetsgivaren att hitta möjliga personalresurser för sin egen verksamhet. Det kan då bli aktuellt med fortsättning, genom någon form av stödanställning. AME fungerar här som en länk mellan arbetsgivaren, arbetstagaren och AF, med stöd och information. Dessa anställningsformer är villkorade på olika sätt och subventionerade i olika grad, enligt nedan:

Introduktionsjobb

Stödet kan ges till personer som är inskrivna i AFs program; Etableringen eller Jobb och utvecklingsgarantin Förutsättningen för stöd är också att individen har varit arbetslös en längre tid eller är nyanländ i Sverige. Individen ska också vara inskriven som arbetssökande på Arbetsförmedlingen.

Det ekonomiska stödet som lämnas till arbetsgivaren är ett bidrag om 80 procent av lönen upp till 36 månader, upp till 20 tkr. Överstiger lönen detta belopp, står arbetsgivaren för den summan. Stödet förlängs 12 månader i taget. Vid varje introduktionsjobb görs en bedömning av Arbetsförmedlingen om handledarstöd. Arbetsgivaren kan beviljas ett stöd på 2000 kr/månad i maximalt 6 månader. Ett introduktionsjobb ger inte individen rätt till ersättning från A-kassa. Den anställde är anställd på Beredskapsavtalet (BEA) och det innebär ett undantag från Lagen om Anställningsskydd (LAS) regler om konvertering till tillsvidareanställning och företrädesrätt.

OSA- Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare

Personer med funktionshinder får möjlighet till anställning med rehabiliterande inslag. Målgruppen är:

- Arbetslösa personer med socialmedicinskt funktionshinder. Det kan handla om personer med missbruks- eller beroendeproblematik eller personer som har en

specifik kognitiv funktionsnedsättning.

- Arbetslösa personer som är berättigade till insatser enligt LSS
- Arbetslösa personer med långvarig och svår psykisk sjukdom som inte tidigare haft kontakt med arbetslivet eller varit borta ifrån det under längre tid

Det ekonomiska stödet till arbetsgivaren är ett stöd i form av bidrag till lönekostnaderna. Vid en heltidsanställning kan arbetsgivaren få bidrag för en bruttolön på upp till 16 700 kronor per månad. Arbetsgivaren får normalt ersättningen ett år i taget. Den anställda är anställd på Beredskapsavtalet (BEA) och det innebär ett undantag från Lagen om Anställningsskydd (LAS) regler om konvertering till tillsvidareanställning och företrädesrätt.

Lönebidrag

Målgruppen är personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.

Det är

Arbetsförmedlingen som anvisar personen en plats.

Det ekonomiska stödet till arbetsgivaren består i att arbetsgivaren får ett bidrag till lönekostnaderna. Lönebidragets storlek påverkas av lönekostnaden för den anställda och den anställdes arbetsförmåga. Lönebidrag får som regel lämnas i längst fyra år.

Arbetsgivaren kan få ett utvecklingsbidrag för kostnader upp till 2 800 kronor per kalendermånad. Kostnaderna är för insatser som bidrar till att personens arbetsförmåga utvecklas. Den anställda är anställd på samma villkor som övriga anställda vilket innebär att LAS regler om konvertering och företrädesrätt gäller.

Förslag på organisation för praktikplatser och enklare jobb i kommunens verksamheter

För att skapa bättre förutsättningar, med syfte att fler individer ska kunna erbjudas

praktik- och arbetsträningsplatser inom kommunens verksamheter, behöver Bollebygds kommun ha ett arbetssätt och en organisation för att möjliggöra detta, i likhet med många andra kommuner. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår därför att AME får i uppdrag att skapa en organisation med fasta platser för praktik/arbetsträning av olika slag i kommunens verksamheter. Organisationen innebär i korthet att varje verksamhet i kommunen har ett fast antal platser och utsedda handledare. Dessa platser avtalas mellan verksamheten och AME och medger att AME har tillgång till platsen och kan anvisa lämpliga personer till platsen. Genom detta förfaringssätt ökar möjligheten för AME att erbjuda fler personer praktik-/arbetsträningsplats och därmed, på sikt, ökar möjligheten för egen försörjning. Platsen kan öppnas och stängas beroende på om det är någon individ på platsen eller om det är andra omständigheter som gör att det inte är lämpligt att ta emot en praktikant.

För att skapa bättre förutsättningar för att kunna erbjuda enklare jobb till individer som står långt från arbetsmarknaden behöver kommunen se över de ekonomiska ramarna för detta och i högre grad utnyttja de statliga medel som möjliggör olika stödanställningsformer inom kommunala verksamheter. I flera kommuner i Sjuhärad förekommer den här typen av resursfördelning, t ex i Borås, Svenljunga, Tranemo och Mark.

Ekonomiska förutsättningar

En anställning utifrån någon av de redovisade stödanställningsformerna är alltid förenade med en kostnad som utgörs av mellanskillnaden mellan bidraget som ges från Arbetsförmedlingen och den faktiska lönekostnaden. Lägstälön i Bollebygds kommun 2022 är i paritet med Kommunals lägstalöner och ligger på 21 000 kr/månad. Det innebär att det bör öronmärkas medel för att arbeta effektivt med dessa insatser.

Utifrån nuvarande förutsättningar och AMEs deltagarunderlag, baserat på en 3-årsplan, med start hösten 2022, görs bedömningen att det finns utrymme för:

2 stödanställningar hösten 2022

4 stödanställningar 2023

6 stödanställningar 2024

Baserat på de statliga bidrag och den kostnad som kommunen som arbetsgivare står för skulle detta innebära en personalbudget på ca 120 000 kr/per anställning (heltid, 12 mån). I den summan ingår lön, som i genomsnitt består av en egenkostnad för kommunen om 20 %, samt PO-avgifter.

För att skapa möjligheter för att få ut fler i sysselsättning/arbete behöver Arbetsmarknadsenheten ha en budget för stödanställningar enligt följande;

- 2022 120 tkr
- 2023 480tkr
- 2024 720 tkr

Dessa budgetmedel skulle täcka mellanskillnaden mellan bidraget från Arbetsförmedlingen och den faktiska lönekostnaden.

Målgruppen för dessa stödanställningar utgörs av personer som uppbär ekonomiskt bistånd till sin försörjning och är inskrivna på Arbetsmarknadsenheten. När det föreligger förutsättningar för att anställa görs en skiftning från ekonomiskt bistånd mot lön genom en fördelningsnyckel.

Ca 7700 kr/mån per person (snitt i utbetald norm 2022) 7700 X 12 mån = 92 400 kr

2023 4 X 92 400 kr = 369 600 kr

2024 6 X 92 400 kr = 554 400 kr

Även om kostnaden för försörjningsstöd skiftas mot lönekostnad, behöver AME ändå ha en viss fast andel i egen budget för stödanställningar, för att täcka mellanskillnaden mellan ekonomiskt bistånd och lön.

2023 110 400 kr

2024 165 600 kr

Skickas till

Socialnämnden, HR-chef

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Ulrika Borg

Förvaltningschef

HR-chef